

Automatismus a omezení. Náhoda a konstrukce. Gesto a geometrie. Koncept a vjem. Opakování a objevování. Výstava Kateřiny Štenclové představuje její malířskou tvorbu z let 2017-2019. Ta je poznamenána přechodem od techniky akrylu na igelitu ke klasičtějšímu akrylu na plátně, dále elementárnějším zacházením s barvou a napětím mezi autorskou kontrolou a náhodou.

Estetika některých současných obrazů Kateřiny Štenclové na první pohled evokuje abstrakci šedesátých let, ať už v podobě zvláštních informálních hmot nebo modernistického redukcionismu: Ve skutečnosti se její abstrakce začíná dotýkat konceptuálního uvažování. Více než kdy předtím experimentuje se samotnou podstatou zobrazování. Zajímá se, kdy se dvojdimenzionální plocha poznamenána barvou stává vyjádřením. K tomuto účelu jí slouží úmyslné omezení výrazových prostředků na nezbytné minimum. Současně pro ni začaly být důležité názvy některých jejích děl: Vznikají před samotným malováním a cílem tvůrčího procesu je hra s naplněním slovního pojmu jeho vizuální artikulací. V posledních, dosud většinou nevystavených dílech, Kateřina Štenclová dále omezuje živelnost a expresivitu směrem k základním barevným kontrastům a soustředěnějšímu strukturování pláten vertikálními nebo horizontálními liniemi a plochami. Stejně jako v minulosti je pro ni zásadní způsob instalace obrazů v prostoru, jejich vzájemné vztahy i vztahy k divákovi. Její malby se tak vrací k tématům hranice, limitů a vymezení. Ty nepřinášejí neklid a napětí, ale spíše momenty dynamické harmonie, podtrhující malířskou zkušenost autorky.

Tomáš Pospiszyl

KATEŘINA ŠTENCLOVÁ

Patří k několika málo českým umělcům, kteří se systematicky a téměř výhradně zabývají abstraktní malbou. Její obrazy současně nemají symbolický program ani narativní obsah. Hlavními výrazovými prostředky Kateřiny Štenclové jsou barva, vztahy geometrických a organických ploch, malířské gesto a tvar malířské podložky. Okrajově se dotkla i problematiky monochromní malby nebo vztahu malířství a architektury.

Po expresivních počátcích z konce osmdesátých let, kdy hledala způsob, jak pomocí abstraktních barevných skvrn přenášet na plátno své emoce, se její malba zklidnila. Malířské gesto ztratilo kresebný charakter a od počátku devadesátých let pracuje převážně s velkými barevnými plochami čistých barev, které si někdy sama vytváří z práškových pigmentů. Obrazy s devadesátých let nepracují s prostorovou iluzí, je v nich zdůrazněna objektovost závěsného obrazu. Na přelomu tisíciletí Štenclová opustila strohou geometrii a začala pracovat se vztahem kruhového malířského gesta a pravouhlym formátem podložky, a současně se vztahem různých vrstev malby na sobě. Od roku 2005 používá širší a pružnější štětce, které v její nové práci zdůraznily kaligrafický charakter barevných stop. Touto technikou vzniká cyklus obrazů inspirovaný náhodnými barevnými skvrnami na igelitě, kterými jinak pokrývá podlahu ve svém ateliéru. V posledních letech její malba získává klasičtější charakter: Důraz klade na zvolenou barvu, barevný akord (bílá, šedá, modrá, červená) nebo se blíží pastelovým tónům. Současně užívá postupy a techniky, které umožňují vstup dopředu nečekaných okolností.

Tomáš Pospiszyl

Ve své poslední práci "Hranice mé řeči" se zabývám vizuálními možnostmi vyjádření významu slov. Obracím tak zavedený proces obraz pojmenovat a názvem pomáhat odhalit jeho smysl. Vybírám si cizí, abstraktní slova či slovní spojení často používaná v médiích, v odborných a politických diskurzích, slova, která slouží k sebereprezentaci ve společnosti, ale která zároveň mohou souviset s výtvarným procesem. Zajímá mne, do jaké míry je malba schopna nahradit nebo i rozšířit jejich zavedený význam. Tato hra s vizualitou a sémantikou ovlivnila i mé použití výtvarných prostředků (mouchláz, zakrývání, otiskování, vymývání, stékání).

Kateřina Štenclová

HRANICE MÉ ŘEČI KATEŘINA ŠTENCLOVÁ

kurátor výstavy: Tomáš Pospiszyl

Zahájení výstavy středa 3. 4. 2019 / 18.00 H. /
TOPIČŮV SALON Národní 9, Praha 1

Pořádá Společnost Topičova salonu od 4. 4. 2019 do 30. 4. 2019 / Otevřeno po, út, pá 10-17, út, st 10-18 H /
Celoroční výstavní program Topičova salonu a klubu podpořily: Ministerstvo kultury ČR, Magistrát hl. m. Prahy,
Městská část Praha 1 a SFK ČR / Realizace výstavního programu: Společnost Topičova salonu z. s. /
Základní partneři: 1. Art Consulting Brno-Praha a MUDr. Martin Jan Stránský s rodinou / Mediální partneři:
Art+Antiques ArtMap Český rozhlas 3 - Vltava

Text © Tomáš Pospiszyl a Kateřina Štenclová 2019 / Foto © archiv autorky, 2019 / Vydala Společnost Topičova salonu z. s.
(Národní 9, Praha 1) ke stejnojmenné výstavě v Topičově salonu HRANICE MÉ ŘEČI / KATEŘINA ŠTENCLOVÁ
Redakce Tatjana Štemberová / Grafická úprava Eva Holá / Pletisková příprava Radek Typovský, Marvil / Tisk Kaliba / Praha 2019

www.topicusalon.cz

HRANICE MÉ ŘEČI / KATEŘINA ŠTENCLOVÁ kurátor výstavy: Tomáš Pospiszył 4. 4. – 30. 4. 2019 TOPIČŮV SALON